

Призентація на тему: «Обряди у поемі Енеїда»

Призентацію підготували:

І. Марченко, О. Бескровний, Д. Проскурніков.

*«Взяла спідницю і шнурівку,
І хліба з сіллю на тарілку,
К Еолу мчалась, як оса.»*

Повсюдно, донині почесних гостей зустрічають хлібом з сіллю. Поєднання хліба з сіллю було завжди дуже містким символом.

Те, що хліб висловлює побажання благополуччя і багатства, мабуть, для всіх очікувано. У народному світогляді хліб і всі хлібні рослини споконвічно наділялися святістю. До хліба треба було ставитися з особливою повагою. У східних і західних слов'ян було прийнято тримати буханець хліба в червоному кутку. Хліб, що лежить перед іконами, символізував зв'язок між людьми і Богом. Молодих благословляли іконою і хлібом, при укладенні домовленості про весілля, руки молодих клали на хліб. На Успіння, традиційно святити новий свіжоспечений хліб. До повернення з церкви, домашні нічого не їли, очікуючи освітлений коровай, розговлялися шматочком такого хліба, а залишок священного короваю загортали в чисту полотнину і клали під образу. Вважалося великим гріхом впустити хоча б крихту такого хліба.

Було чимало і прикмет, пов'язаних з хлібом. Наприклад, не можна доїдати хліб за іншим, тому що тоді забереш від нього всю силу й щастя. З цієї ж причини не можна їсти хліб за спиною іншої людини. Вірили, що того, хто дає за столом шматок хліба собаці, чекає бідність. Той, хто залишив шматок хліба на столі, схудне – хліб буде його їсти або ганятися за ним на тому світі. Хліб брали з собою в дорогу, щоб він охороняв у дорозі. Обходили з хлібом палаючу будівлю, щоб зупинити пожежу. Хліб втілює побажання благополуччя і багатства, а от сіль відіграє роль оберегу, захищає від ворожих сил і злого впливу. Спеціально запрошений чаклун, наприклад, брав з рук господині хліб і сіль, розламував хліб на шматочки, круто посипав сіллю і розкидав їх по сторонах, щоб захистити дім від злих сил.

Відмовлятися від хліба з сіллю вважалося надзвичайно непристойним. Сам факт такого частування був знаком особливої приязні й довіри. Вважалося, що якщо нагодувати хлібом з сіллю недруга, то він стане другом. Вираз "ти забув мій хліб і сіль" вважалося найбільшим докором невдячній людині. Саме слово "хліб і сіль", за народним переконанням, відганяє злих духів. "Хліб і сіль", – кажуть, входячи в будинок, застав господарів за їжею, бажаючи їм благополуччя.

*«Анхиз з горілочки умер.
Еней схотів обід справляти
І тут старців нагодовати, —
Щоб біг душі свій рай одпер.»*

Поминки як звичай влаштовувати частування після похорону з різними обрядами на честь померлого, багато в чому зберегла старообрядні риси, хоча і в спрощеній формі.

Спільна трапеза закріплювала похоронний обряд, була і залишається його не самою сумною, а, навпаки, іноді навіть життєствердною частиною.

Похоронному обряду в більшій мірі, ніж інших родинних обрядів, притаманна функція сімейного і громадського психологічного об'єднання. Вона проявляється в тому, що обряд формує почуття близькості зі своєю родиною, родинним колективом, сільською громадою - через згуртування в горі, подолання нещастя, поділ втрати сім'ї, об'єднання підтримки.

Одночасно обряд ніс ідею історичної зв'язку живих і мертвих, неперервності життя в чергуванні поколінь. Зміст поминок - пробудження та підтримання пам'яті, спогади про померлих предків. В поминальному обряді завжди зберігалось спогад про те що померли колись були живими, і це спогад мислилося як дія, в якій померлий втілюється і стає його учасником.

В акті спільної поминальної трапези зберігалася певна знаковість обрядових страв: вони мали скоріше символічний, ніж ритуальний характер. Етнічний колорит простежується в наборі страв, порядок їх зміни, часу проведення обрядової трапези. Основою раціону росіян був хліб. Хліб в його різновидах завжди використовувався і в обрядових цілях.

Поминки і донині являють собою не тільки одну з традиційних форм вираження жалю і співчуття, але і стійку форму спілкування населення, про що свідчить участь у них зазвичай великого числа родичів, знайомих, сусідів, товаришів по службі, які приходять на них без спеціального запрошення. Вони є одним з потужних засобів передачі від одного покоління до іншого народних традицій. В цьому найважливіша причина збереження їх побутування в народі. У поминальній трапезі зберігаються обрядові страви і напої, причому утримуються не окремі страви, а нерідко їхній традиційний набір. Отже, в поминальному обряді, незважаючи на сумний, навіть трагічний характер його причини - смерті людини - зберігається безліч дуже старих традицій, які служать для об'єднання сім'ї та згуртування всього нашого народу.

*«І звався молодець Дарес;
На кулаки став викликати
І перебійця визивати,
Кричав, опарений мов пес»*

В давнину часто проводилися кулачні бої. Існували вони, починаючи з глибокої давнини до початку ХХ століття. Крім розваги, кулачний бій був своєрідною школою війни, розвиваючої у народу навички, необхідні для захисту Батьківщини. Для позначення змагань крім терміна «кулачний бій» використовувалися такі як: «кулачки», «бойовище», «навкулачки», «кулачна бойка», «бойка».

Існують власні традиції бойових єдиноборств. Слов'яни були відомі всій Європі як доблесні війни. Оскільки війни були частим явищем, кожному чоловікові слід було володіти ратними навичками. Починаючи з самого раннього віку діти з допомогою різноманітних ігор, таких як «цар гори», «на крижаній гірці» і «купа мала», боротьби і метання поступово привчалися до того, що потрібно вміти постояти за Батьківщину, сім'ю і самих себе. Коли діти ставали дорослими, ігри переростали в справжні поєдинки, відомі як «кулачні бої».

Масштаби масових кулачних боїв були самими різними. Билися вулиця на вулицю, село на село і т. п. Іноді кулачні бої збирали по кілька тисяч учасників. Скрізь, де відбувалися кулачні бої, були постійні традиційні місця для бою. Взимку зазвичай билися на льоду річки. Цей звичай битися на замерзлій річці пояснюється тим, що рівна, занесена снігом і утрамбована поверхню льоду була зручним і просторим майданчиком для бою. Крім того, річка служила природною межею, що розділяла місто або район на два "табори".